

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Vanhusasiavaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka lakisääteisenä tehtävänä on edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista.

Osa tätä tehtävää on seurata lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä yhteiskunnallista päätöksentekoa sekä arvioida niiden vaikutuksia ikääntyneisiin. Arvioimme työryhmän mietintöä ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien toteutumisen näkökulmista.

Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeänä sitä, että ikääntyneiden ihmisten perustuslain mukainen oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta toteutuu yhdenvertaisesti muun väestön kanssa.

Oikeuksien toteuttamista varten on tärkeää, että yhteystiedot ja menettelytavat tiedon saamiseksi ovat esteettömästi ja helposti saatavilla. Pelkästään verkossa löytyvät tiedot eivät ole riittäviä. Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuonna 2022 internetiä ei ollut koskaan käyttänyt noin 10 % 65–74-vuotiaista ja noin 35 % 75–89-vuotiaista. Yli 90-vuotiaiden osalta tilastoja ei ole saatavilla. Lisäksi suuri osa ikääntyneistä on arvioinut eri tutkimuksissa, että heidän digitaalisensa eivät ole riittävät itsenäiseen digitaaliseen asiointiin. Onkin välttämätöntä turvata tiedonsaanti myös muilla tavoin kuin digitaalisesti.

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

Vanhusasiavaltuutettu pitää kannatettavana työryhmän mietinnössä esitettyä tavoitetta pyrkiä muodostamaan selkeämpi ja ajantasaisempi säätelykokonaisuus, joka edistää perustuslain mukaisen julkisuusperiaatteen toteutumista sekä hyvän hallinnon ja oikeusturvan vaatimusten toteutumista.

Vuorela Marjut
Vanhusasiavaltuutettu